

ROMÂNIA
MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE TRANSPLANT
Str. Constantin Caracș nr.2-8, Sector 1, București, Cod 011155
Tel: 0317.101.477, Fax: 0317.101.474
E-mail: ant [at] transplant.ro
Site: www.transplant.ro

NOTĂ DE INFORMARE ASUPRA ACTIVITĂȚII DE TRANSPLANT DE CELULE REPRODUCTIVE ÎN PERIOADA PANDEMIEI CU COVID-19

Având în vedere dezvoltarea și dinamica pandemiei cu SARS-CoV-2 (prescurtat COVID-19), precum și a tuturor reglementărilor privind acordarea serviciilor medicale.

Având în vedere recomandările ESHRE (European Society for Human Reproduction and Embryology); SART (Society for Assisted Reproductive Technology), ASRM (American Society for Reproductive Medicine), BFS (British Fertility Society), precum și recomandările ECDC (European Center for Disease Prevention and Control) /20.03.2020 și a altor opinii din comunitatea profesională internațională vă recomandăm următoarele :

- Înainte de a demara orice procedură de reproducere umană asistată medical trebuie ca echipele medicale să se asigure că procedura poate fi efectuată în condiții care să nu pună viața pacientului, a donatorului și a personalului medical implicat în pericol.
- Ca urmare a situației existente , accesul la un donator de celule reproductive poate fi restricționat (ex – infectarea donatorului , probleme logistice ale unității sanitare,, sistem medical suprasolicitat sau restricții impuse de autorități inclusiv în ceea ce privește transportul intern sau transfrontalier) și de aceea , pentru pacienții care nu sunt sub stimulare ovariană se recomandă amânarea procedurilor (atât autolog, cât și heterolog). În condițiile ordinului din 23.03.2020 se vor avea în vedere doar finalizarea pacientelor aflate în stimulare.

La acest moment , nu există dovezi clare asupra impactului COVID-19 asupra reproducerii și sarcinii. Și nici nu există dovezi că virusul este prezent în materialul reproductiv (ovocite, spermatozoizi, embrioni) sau în lichidele biologice conexe (lichid folicular, material seminal), precum și în secrețiile genitale (vaginale, uterine). Deși informațiile referitoare la efectele COVID-19 asupra sarcinii sunt încurajatoare, ele se bazează pe un număr redus de cazuri și trebuie interpretate cu precauție.

Astfel încât ulterior ridicării restricțiilor impuse de autorități,(dar și pentru pacienții care trebuie finalizați) se vor avea în vedere , daca nu vor apărea alte restrictii, următoarele :

- Efectuarea triajului pacienților și evaluarea riscului pentru fiecare pacient în parte.
- Limitarea accesului în unitățile sanitare
- Amânarea începerii unor noi tratamente de fertilitate, incluzând stimulări ovariene, inseminări intrauterine, fertilizări in vitro (FIV), consultații infertilitate, inclusiv procedurile medicale ce implică donator ; etc
- Amânarea tuturor embriotransferurilor .
- Crioconservarea embrionilor obținuți în urma tratamentelor în curs.
- Amânarea altor proceduri medicale non-urgente.
- Reducerea interacțiunii între persoane prin creșterea utilizării telemedicinii.
- Pacienții care sunt avuți în vedere pentru proceduri , după ridicarea restricțiilor , se vor izola timp de 28 de zile înainte de orice procedură de transplant de celule reproductive.
- Dacă pacientul intră în contact cu o persoană diagnosticată cu COVID-19, toate procedurile legate de transplant vor fi efectuate după o perioadă de minim 28 de zile de la ultimul contact. Pacientul va fi atent monitorizat și preluat doar cu confirmare PCR negativă.
- Fiecare unitate sanitară va elabora și implementa proceduri referitoare la limitarea riscului de expunere la persoanele infectate atât pentru pacienți , donatori cât și pentru personalul medical. Deasemenea se vor întocmi recomandări pentru pacienți ce vor fi transmise acestora și proceduri pentru pacienții propuși pentru tratament în funcție de gradul de risc în conformitate cu recomandările ECDC și în funcție de restricțiile naționale..
- Atât personalul medical, cât și pacienții sunt încurajați să respecte instrucțiunile emise de autorități și să se informeze din surse sigure.
- Deasemenea vă recomandăm revizia procedurilor operaționale pentru situații de urgență și inițierea și implementarea unor proceduri pentru menținerea sănătății personalului, a pacienților.
- Inițierea și implementarea unui plan de menținere a băncii de celule și țesuturi și asigurarea tuturor condițiilor este deasemenea o prioritate.

În funcție de dinamica și acumularea de noi date privitoare la evoluția pandemiei cu SARS-CoV-2 aceste recomandări vor fi actualizate/modificate.

Informații adiționale puteți obține accesând:

<http://www.dsu.mai.gov.ro/>

<https://gov.ro/ro/info-coronavirus-covid-19>

<https://www.mae.ro/node/51759>

<https://www.cnscbt.ro/>

<https://www.igsu.ro/>

<https://www.eshre.eu/Press-Room/ESHRE-News#CoronaStatement27feb>

<https://www.sart.org/news-and-publications/news-and-research/press-releases-and-bulletins/covid-19-suggestions-on-managing-patients-who-are-undergoing-infertility-therapy-or-desiring-pregnancy/>

<https://www.asrm.org/news-and-publications/news-and-research/press-releases-and-bulletins/covid-19-suggestions-on-managing-patients-who-are-undergoing-infertility-therapy-or-desiring-pregnancy/>

<https://www.asrm.org/news-and-publications/covid-19>

<https://www.asrm.org/globalassets/asrm/asrm-content/news-and-publications/covidtaskforce.pdf>

https://www.asrm.org/globalassets/asrm/asrm-content/news-and-publications/practice-guidelines/for-non-members/recs_for_development_of_an_emergency_plan_for_ivf_programs.pdf

<https://www.britishfertilitysociety.org.uk/2020/03/18/guidance-for-the-care-of-fertility-patients-during-the-coronavirus-covid-19-pandemic/>

<https://www.england.nhs.uk/coronavirus/wp-content/uploads/sites/52/2020/03/20200317-NHS-COVID-letter-FINAL.pdf>

<https://www.hfea.gov.uk/about-us/news-and-press-releases/2020-news-and-press-releases/hfea-coronavirus-covid-19-guidance/>

<https://www.rcog.org.uk/globalassets/documents/guidelines/coronavirus-covid-19-infection-in-pregnancy-v3-20-03-18.pdf>

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/clinical-guidance-management-patients.htm>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK554776/>

([https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)30154-9/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)30154-9/fulltext))

(<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jmv.25681>)

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMc2001899>

[https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS01406736\(17\)33293-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS01406736(17)33293-2/fulltext)

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2001316>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/32064853>

[https://www.ajog.org/article/S0002-9378\(20\)30197-6/fulltext](https://www.ajog.org/article/S0002-9378(20)30197-6/fulltext)

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15295381>

<https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2762130>

Dr. Radu Zamfir

Director Executiv Agenția Națională de Transplant

biol. Ioana Rugescu

Consilier IA Compartiment Celule